

ЗВІТ

про результати пілотного визначення загальних потреб у професійному навчанні державних службовців, голів місцевих держадміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування на 2020 – 2022 роки

На сьогодні професіоналізм один із ключових принципів функціонування інститутів державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні. На законодавчому рівні визначено, що державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування зобов'язані постійно підвищувати рівень своєї професійної компетентності.

У 2019 році з метою забезпечення безперервності, обов'язковості та плановості професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування (далі – учасники професійного навчання) Національним агентством України з питань державної служби (далі – НАДС) визначено середньострокові прогностичні показники загальних потреб (далі – загальні потреби) у професійному навчанні зазначених категорій осіб на 2020-2022 роки.

Вивчення та аналіз загальних потреб у професійному навчанні здійснювався з дотриманням вимог:

- ✓ Бюджетного кодексу України;
- ✓ Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 р. № 106 (далі – Положення про систему професійного навчання);
- ✓ Порядку формування державного замовлення на підготовку і підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування та органів військового управління Збройних Сил, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 1999 р. № 1262;
- ✓ Методичних рекомендації щодо визначення органами державної влади та органами місцевого самоврядування потреби у професійному навчанні державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом НАДС від 23 травня 2017 р. № 108;
- ✓ інших нормативно-правових актів.

Визначення загальних потреб у професійному навчанні здійснюється за видами професійного навчання:

підготовка за освітньо-професійною програмою для здобуття ступеня вищої освіти за рівнем магістра за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань “Публічне управління та адміністрування”;

підвищення кваліфікації за загальними (спеціальними) професійними та короткостроковими програмами.

Визначення пріоритетних напрямів підвищення кваліфікації учасників професійного навчання здійснювалось з урахуванням:

вимог Положення про систему професійного навчання у частині обов'язковості та періодичності підвищення кваліфікації учасників професійного навчання за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами;

чинних нормативно-правових актів, що визначають основні напрямки державної політики в різних сферах суспільного життя.

Таким чином, визначення загальних потреб у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання здійснювалось за такими пріоритетними напрямами, як:

підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) програмами, що є обов'язковими для учасників професійного навчання;

підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) та/або загальними короткостроковими програмами, що охоплюють загальні питання державного управління, місцевого самоврядування та інші питання, визначені відповідними державними програмами, стратегіями тощо, зокрема:

- управління персоналом;
- запобігання корупції;
- управління фінансами;
- європейська інтеграція;
- євроатлантична інтеграція;
- забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю;
- стратегічні комунікації;
- гендерна рівність;
- лідерство;
- стратегічне управління та планування;
- управління змінами;
- дотримання прав людини та протидія дискримінації;
- інформаційна безпека;
- комунікація та взаємодія;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- підвищення рівня володіння державною мовою.

Також вивчались потреби у підвищенні кваліфікації голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників за такими пріоритетними напрямами (темами): психологічні аспекти управлінської діяльності; етика та доброчесність; медична реформа в умовах децентралізації, реформа освіти в умовах децентралізації та ін. Окрім цього для посадових осіб місцевого самоврядування визначалися потреби у підвищенні кваліфікації за такими пріоритетними напрямами (темами) як: проектний менеджмент, фінансова децентралізація та інноваційний розвиток територіальних громад.

Для оперативного та якісного визначення загальних потреб у професійному навчанні НАДС використовувалась багаторівнева система збору та узагальнення відповідної інформації (рис.1).

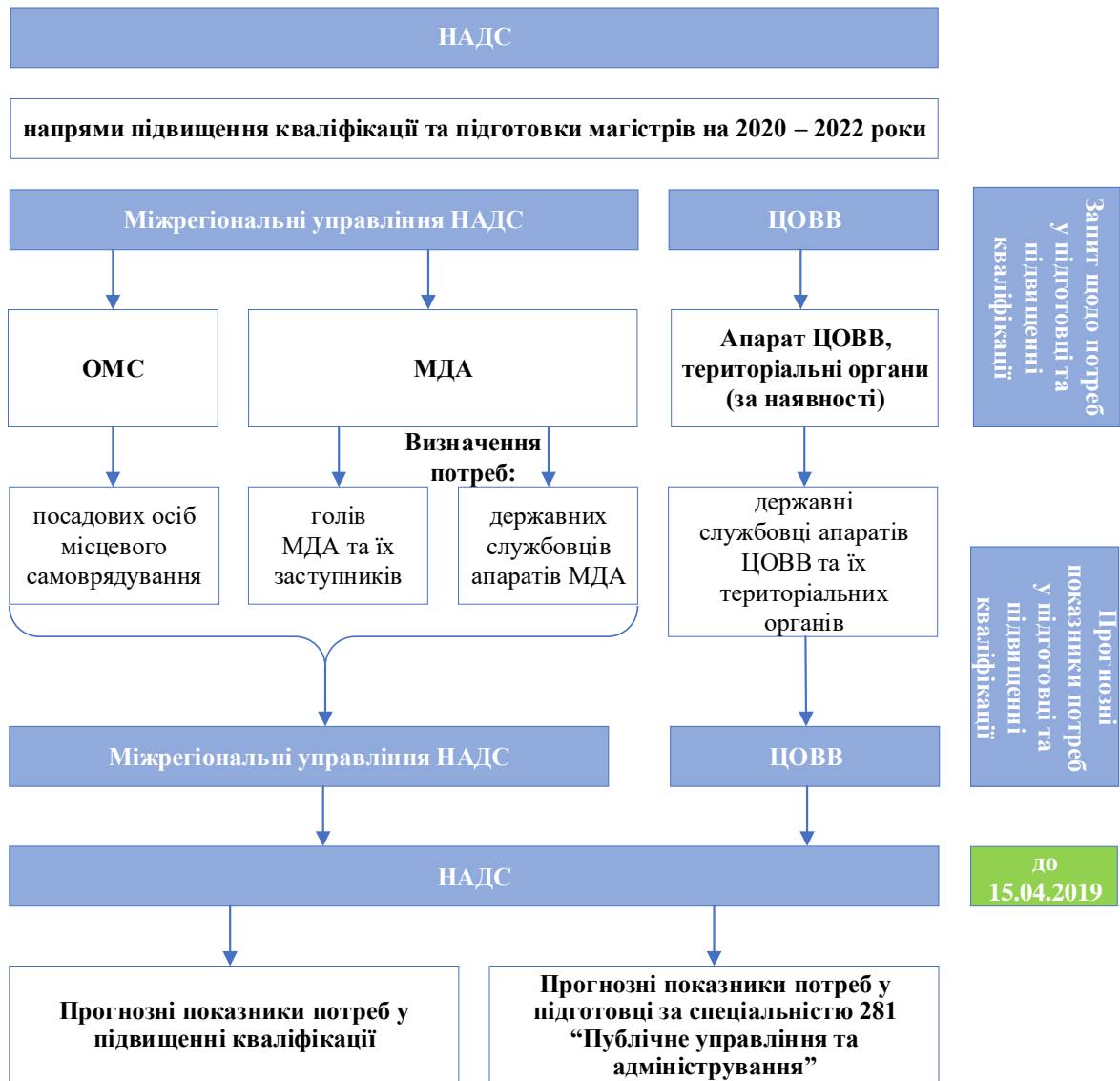

Рис. 1 Система узагальнення загальних потреб учасників професійного навчання

Багаторівнева система збору та узагальнення потреб учасників професійного навчання передбачала узагальнення:

міжрегіональними управліннями НАДС – загальних потреб у професійному навчанні голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, окремих категорій державних службовців місцевих державних адміністрацій та посадових осіб місцевого самоврядування;

НАДС – загальних потреб державних службовців центральних органів виконавчої влади, інших державних органів та їх територіальних органів (за наявності) та відповідної інформації міжрегіональних управлінь НАДС.

При визначенні загальних потреб учасників професійного навчання на 2020-2022 роки НАДС узагальнено пропозиції 93 центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, зокрема: Адміністрації Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Апарату Верховної Ради України, Державного управління справами, 17 міністерств, 24 служб, 14 агентств,

4 інспекцій та 29 інших державних органів, а також потреби у професійному навчанні голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, державних службовців апаратів місцевих державних адміністрацій та посадових осіб місцевого самоврядування.

Так, потреби у підготовці магістрів за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування” галузі знань “Публічне управління та адміністрування” для роботи на посадах державної служби, що належать до 6-9 групи оплати праці, та посадах, які віднесені до п’ятої - сьомої категорії посад в органах місцевого самоврядування, на 2020-2022 роки становлять 3 318 осіб. Зокрема, у 2020 році потреба у підготовці магістрів складає 1253 особи, 1052 – у 2021 році та 1013 – у 2022 році (рисунок 2).

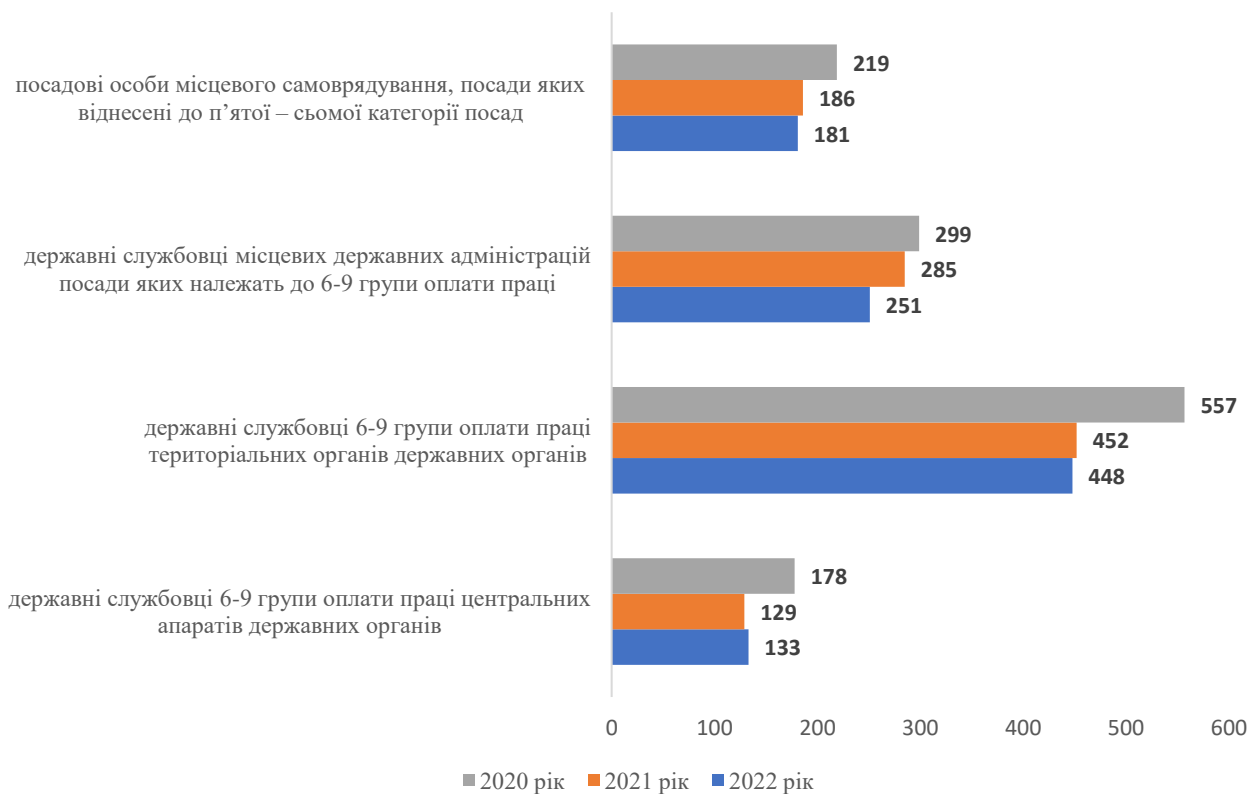

Рис. 3 Потреби у підготовці магістрів за освітньо-професійною програмою за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування”, розподіл за категоріями учасників професійного навчання

Загальні потреби у підвищенні кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами на 2020-2022 роки складають 210 790 осіб, з яких: 93 604 особи – за загальними професійними (сертифікатними) програмами; 117 366 – за загальними короткостроковими програмами (таблиця 1).

Загальні потреби
у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання на 2020-2022 роки
(у розрізі видів програм підвищення кваліфікації)

вид програми	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Разом
загальні професійні (сертифікатні) програми	38 353	28 208	27 043	93 604
загальні короткострокові програми	44 633	36 969	35 764	117 366
Усього	82 986	65 177	62 807	210 790

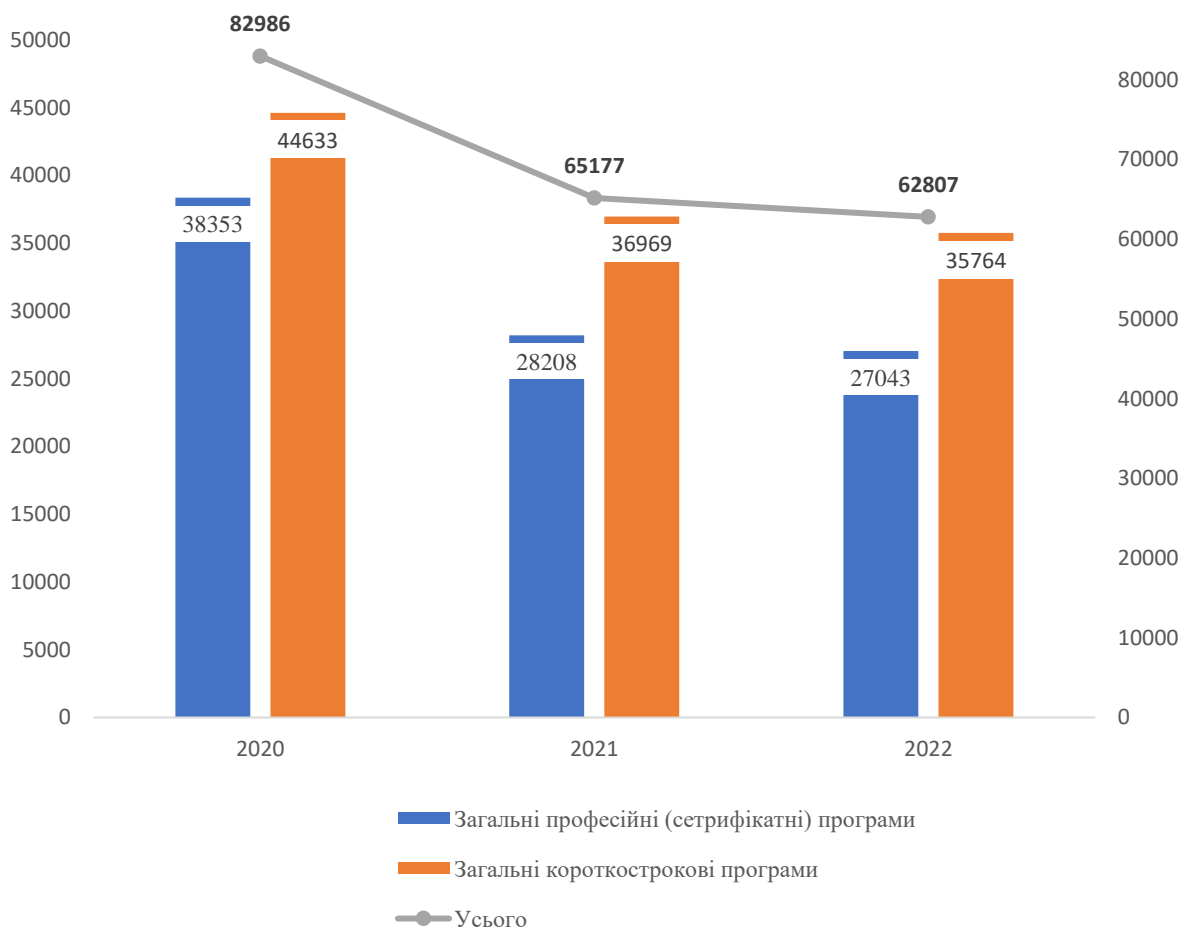

Рис. 3 Динаміка прогнозних показників загальних потреб у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання (у розрізі видів програм підвищення кваліфікації), осіб

Зменшення у порівнянні з 2020 роком обсягів потреб у підвищенні кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) та загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації у 2021-2022 роках відповідно на 21,5% та на 24,3%, у першу чергу, обумовлено прийняттям

постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 640 “Про затвердження Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців” (відповідно до якої у 2018 році вперше проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців, за результатами якого були складено індивідуальні програми підвищення рівня професійної компетентності державних службовців), а також затвердження у 2019 році постановою Кабінету Міністрів України Положення про систему професійного навчання, відповідно до якого для учасників професійного навчання запроваджується обов’язковість підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами. Зазначене обумовило максимально високий показник загальних потреб у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання в 2020 році у порівнянні з наступними роками, як в кількісному вираженні, так і в розрізі загальних програм підвищення кваліфікації за змістом, тривалістю та інтенсивністю (рисунок 4).

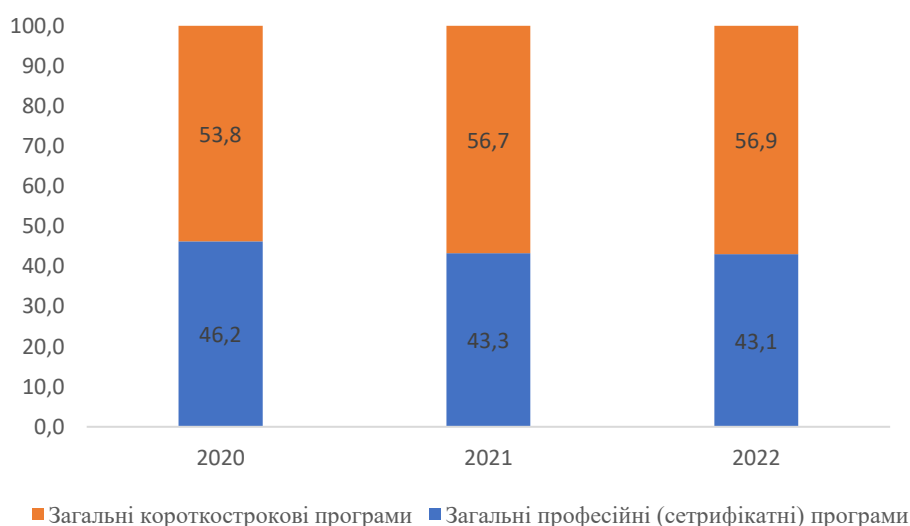

Рис. 4 Структура загальних потреб у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання у 2020-2022 роках, у відсотках

Також, результати аналізу загальних потреб у підвищенні кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) програмами у 2020-2022 роках вказують на те, що близько 80 % потреб у підвищенні кваліфікації припадає на програми, що є обов’язковими відповідно до пункту 14 Положення про систему професійного навчання, зокрема програми підвищення кваліфікації для:

вперше призначених на посади державної служби категорій “А”, “Б” та “В”; осіб, які займають посади державної служби, не рідше одного разу на три роки;

вперше призначених на посади в органах місцевого самоврядування та осіб, які працюють на посадах в органах місцевого самоврядування, не рідше одного разу на три роки;

голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників не рідше одного разу на три роки (таблиця 2).

Таблиця 2

Загальні потреби у підвищенні кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) програмами, що є обов'язковими відповідно до пункту 14 Положення про систему професійного навчання

напрямок підвищення кваліфікації (категорія осіб)	прогнозовані показники загальних потреб		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік
вперше призначені на посади державної служби категорії «А»	31	15	12
державні службовці, які займають посади державної служби категорії «А»	53	33	55
вперше призначені на посади державної служби категорії «Б»	2286	1328	1232
державні службовці, які займають посади державної служби категорії «Б»	6743	5213	5224
вперше призначені на посади державної служби категорії «В»	4741	3537	3299
державні службовці, які займають посади державної служби категорії «В»	16155	11880	11290
голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники	357	247	232
вперше призначені на посади першої - четвертої категорії посад в органах місцевого самоврядування	67	118	71
посадові особи місцевого самоврядування, посади яких віднесено до першої - четвертої категорії посад в органах місцевого самоврядування	238	199	174

Серед інших пріоритетних для учасників професійного навчання напрямів підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) програмами необхідно виділити наступні: підвищення кваліфікації з питань запобігання корупції та управління фінансами; підвищення кваліфікації уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції; підвищення рівня володіння іноземними мовами (таблиця 3).

Інші пріоритетні напрями підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) програмами

напря́м підвищення кваліфікації	прогно́зні показники загальних потреб		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік
запобігання корупції	1354	1433	1460
підвищення кваліфікації уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції	232	198	191
підвищення рівня володіння іноземними мовами	2059	1659	1566
управління фінансами	1101	753	674

Як показав аналіз потреб, найбільш актуальними напрями підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації є:

- запобігання корупції (21,8%),
- підвищення рівня володіння державною мовою (14,3%),
- комунікація та взаємодія (8,9%),
- управління змінами (8,3%).

Загальні потреби у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації у 2020-2022 роках наведені в таблиці 4.

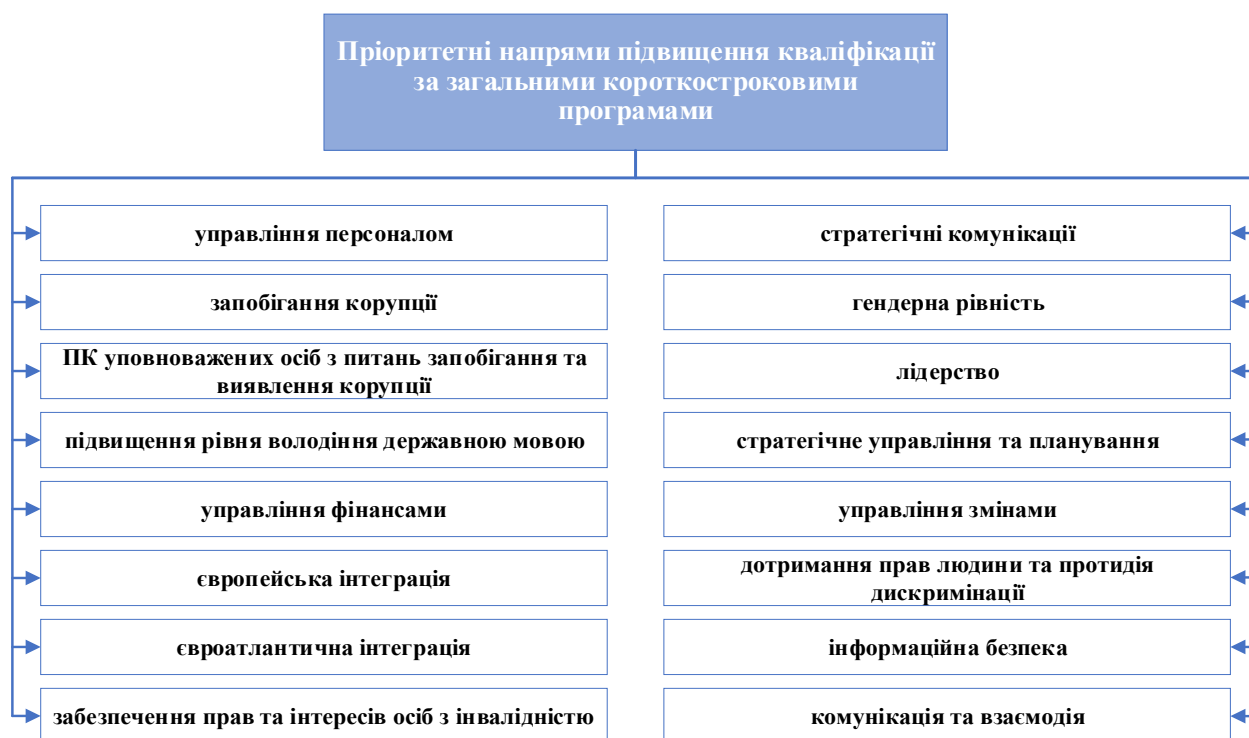

Рис. 5 Пріоритетні напрями підвищення кваліфікації за загальними короткостроковими програмами

Загальні потреби у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання за загальними короткостроковими програмами підвищення кваліфікації

напрямок підвищення кваліфікації	прогнозовані показники загальних потреб		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік
управління персоналом	2445	2037	1992
запобігання корупції	10815	7705	7063
уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції	399	460	473
підвищення рівня володіння державною мовою	5889	5592	5265
управління фінансами	2553	2414	2355
європейська інтеграція	1094	1127	1194
євроатлантична інтеграція	685	653	631
забезпечення прав та інтересів осіб з інвалідністю	669	591	583
стратегічні комунікації	1314	1249	1306
гендерна рівність	921	914	833
лідерство	312	247	234
стратегічне управління та планування	2655	2255	2405
управління змінами	3684	3260	2855
дотримання прав людини та протидія дискримінації	1043	983	1007
інформаційна безпека	1890	1438	1387
комунікація та взаємодія	3927	3149	3322

Для всебічного вивчення та аналізу потреб у підвищенні кваліфікації враховувались спеціальні потреби державних органів, зокрема потреби у навчанні державних службовців за спеціальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами, зміст яких охоплює питання функціонування та основних напрямів діяльності як окремого державного органу, так і групи державних органів, що реалізують державну політику в певній сфері суспільних відносин (таблиця 5).

Прогнозний розподіл показників спеціальних потреб у підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання за спеціальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами підвищення кваліфікації

напряму підвищення кваліфікації	прогнозні показники спеціальних потреб					
	2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	Спеціальні професійні (сертифікатні) програми	Спеціальні короткострокові програми	Спеціальні професійні (сертифікатні) програми	Спеціальні короткострокові програми	Спеціальні професійні (сертифікатні) програми	Спеціальні короткострокові програми
підвищення кваліфікації з питань податкової та митної політики	1600	900	-	-	-	-
підвищення кваліфікації державних службовців структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій з питань соціального захисту населення, підприємств, установ, та організацій, що належать до сфери управління Мінсоцполітики		700	300	400	300	400
підвищення кваліфікації державних службовців з питань фінансового моніторингу у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення	150	-	150	-	150	-
підвищення кваліфікації державних службовців органів юстиції, юридичних служб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади	570	1800	570	1800	570	1800
підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з питань екологічного управління	40	300	65	275	65	275
підвищення кваліфікації державних службовців відділів (управлінь) освіти виконавчих органів влади	200	-	200	-	150	-

Таким чином, у рамках реалізації реформи системи професійного навчання, а також з урахуванням прийняття Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування” НАДС розпочато удосконалення системи формування (визначення потреб у професійному навчанні) та розміщення державного замовлення. Так, у 2019 році вперше здійснено середньострокове прогнозування загальних потреб у професійному навчанні (підготовці магістрів за

спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” та підвищенні кваліфікації).

Результати узагальнення загальних потреб у професійному навчанні використано НАДС при складанні бюджетного запиту, формуванні та розміщенні державного замовлення на підготовку магістрів за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань “Публічне управління та адміністрування” та підвищення кваліфікації за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами підвищення кваліфікації.

Починаючи з 2020 року, передбачено залучення на конкурсній основі відповідних дослідницьких організацій, установ до вивчення загальних потреб у професійному навчанні державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, що дозволить максимально ефективно ідентифікувати та задовольнити потреби в підготовці та підвищенні кваліфікації учасників професійного навчання. Звіт про результати вивчення загальних потреб у професійному навчанні, що здійснюватиметься НАДС спільно із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування один раз на три роки, буде оприлюднюватися на веб-Порталі управління знаннями та враховуватиметься під час формування переліку пріоритетних напрямів (тем) для підвищення кваліфікації учасників професійного навчання.